

kanat

Bilkent Üniversitesi Türk Edebiyatı Merkezi Haber Bülteni Güz 2011 Sayı 34

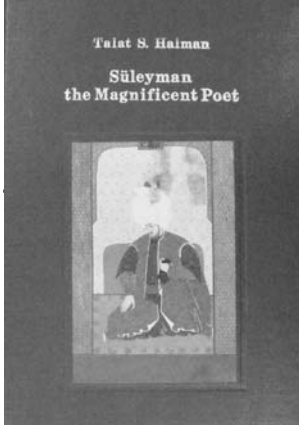
Bir Bilkent Şirketinden Türk Kültürüne Büyük Hizmetler: Bilkent Kültür Girişimi ve Yayınları

Mehmet Kalpaklı

Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın 2009 yılında açtığı bir ihale sonucunda müze ve ören yerlerindeki mağazaları işletme hakkı, 2016 yılı sonuna kadar Bilkent Holding bünyesinde faaliyet gösteren Bilintur Şirketi'ne verildi. Bilintur'un kültür konularında faaliyet göstermek üzere yeni bir kimlik ve üst marka oluşturmasıyla da BKG yani Bilkent Kültür Girişimi çalışmalarına başladı.

Müze mağazaları, yurt dışı seyahatlerimizde ziyaret ettiğimiz müzelerden çıkışta uğradığımız o harikulade satış mağazalarını gördüğümüzde neden bizim ülkemizde de böyle mağazalar ve ürünler yok diye hayıflandığımız bir konuydu. Türkiye'nin müze ve ören yerleri dünyanın en önde gelen, en etkileyici mekânları olmasına karşın, müze mağazacılığı maalesef gereken ilgi ve ihtimamı görmüyordu. İşte, BKG dünya standardında yapılanması, ürünlerin tasarım, geliştirme ve üretimine gösterdiği dikkatle daha şimdiden göz doldurmaktadır. Nihayet ülkemiz de müze ve ören yerlerimiz de layık oldukları müze mağazalarına kavuşmaktadır. Bu konuda

kültürden anlayan ve kültürel miras değerlerine önem veren bir iş adamı olarak BKG'nin üst yöneticisi Orhan Hallik'i takdir etmemek mümkün değil. Sayın Hallik ve genç ekibi, Türkiye'nin sahip olduğu kültürel değerleri en iyi temsil edecek mağaza ve ürün konsepti için yoğun bir çalışma içindedirler. BKG, daha kuruluş aşamasından itibaren çok saygın bir danışma kurulu oluşturmuştur. Çok değerli akademisyenler, kültür insanları, müze uzmanları, mimar, arkeolog, sanat tarihçisi, yazar vb. meslek sahiplerinden oluşan bu kurulda Prof. Dr. Halil İnalçık, Prof. Dr. Talat S. Halman, Prof. Dr. Nurhan Atasoy, Doğan Hızlan, Prof. Dr. Gül İrepoğlu, Prof. Dr. Öcal Oğuz, Dr. Filiz Çağman, Han Tümertekin, Aksel Tibet, Prof. Dr. İskender Pala, Özcan Yüksek, Prof. Dr. Bülent Özgüç, Dr. Işın Metin, Kamer Rodoplu, Prof. Dr. Wendy M. K. Shaw gibi alanında en önde gelen kişiler bulunmaktadır. Danışma kurulu koordinatörlüğünü ise Mehmet Kalpaklı yapmaktadır.

Aslında müze ile müze ziyaretçisinin ilişkisi kişinin müze kapısından çıkmasıyla sona ermiş olur; ancak müzeden yanında götürebileceği yani müze mağazasından satın alacağı bir replika, bir kitap ayrıacı, bir takvim ya da bir kitap, kişinin müze ve müzenin temsil ettiği dünya ile, dolayısıyla o kültürle ilişkisini devam ettirir. Müze mağazasından aldığı eşyaya her baktığında, her dokunduğunda, aldığı kitabı her okuduğunda ya da karıştırdığında o müze ziyareti tekrar gerçekleşir. Bu anlamda, müze mağazalarındaki ürünlerin ve kitapların temsil gücü çok büyük ve kalıcıdır.

Maalesef ülkemizde, müze ve ören yerleri için hazırlanmış kolay okunabilir, yeterince açıklayıcı, fazla bilgiye boğmayan, çekici rehber kitaplar şimdiye kadar yoktu. İşte BKG bu eksikliği görmüş ve mağaza işletmesi bulunan her müze için bir rehber kitabı, ziyaretçilerin ihtiyacına göre çeşitli dillerde hazır-

lamaya başlamıştır. Bunlardan *Topkapı Sarayı Müzesi*, *Ayasofya Müzesi*, *Myra*, *Perge*, *Efes Müzesi*, *Büyük Saray Mozaikleri Müzesi* ve *Kapadokya* yayımlanmıştır. "Efes Yamaç Evleri", "Konya Mevlana Müzesi", "Anadolu Medeniyetleri Müzesi", "Hierapolis", "Aphrodisias" başta olmak üzere diğerleri de basım aşamasındadır.

Rehber kitaplar dışında da yayın faaliyeti gösteren BKG'nin yayımlanmış üç önemli eseri Türk kültür hayatına büyük katkı sağlamıştır. İçeriğinden tasarımına, baskı kalitesine kadar her anlamda çok etkileyici olan bu kitaplardan ilki Prof. Talat S. Halman'ın büyük bir yetkinlikle hazırladığı *Süleyman the Magnificent: Poet* adlı İngilizce kitaptır. Daha önce özensiz bir baskı ile yayımlanan kitap Prof. Halman'ın gözden geçirme, ekleme ve düzeltmelerinden sonra son derece etkileyici yeni bir tasarımla, Ersu Pekin'in nefes kesici tasarımıyla okuyucuya sunulmuştur. Topkapı Sarayı Müzesi'ni gezen bir turistin bu sarayda ikamet etmiş bir Osmanlı sultanının aşk şiirlerini muazzam görsel sayfalar arasında okuması, minyatürlerin renk ve desen zenginliği içinde gazellerin sevdalı seslerinden etkilenmemesi mümkün değil.

BKG'nin ikinci önemli yayını *Atlas* dergisinin uzun yıllardır yönetimini üstlenmiş gezgin, fotoğrafçı, yazar Özcan Yüksek'in *Belh'ten Konya'ya: Mevlana Yolu* adlı Türkçe kitabıdır. Bu kitapla, Mevlana'nın Belh'ten Konya'ya kadar süren seyahatini Yüksek'in etkileyici kalem ve muazzam fotoğraflarıyla soluksuz okuyoruz. Yine eşsiz bir tasarım ve üstün bir baskı kalitesiyle...

Son olarak, büyük boy bir prestij kitabı, *Topkapı Palace Museum* basıldı İngilizce hazırlanmış bu muhteşem kitap (yakında Türkçesi de çıkacak) Topkapı Sarayı'nın benzersizliğini yansıtmakta âdeta. Editörlüğünü Mustafa Birol Ülker'in yaptığı bu güzel kitaba Bilkent Üniversitesi Türk Edebiyatı Bölümü doktora öğrencilerinden Michael D. Sheridan çeviride, Öykü

Terzioğlu ise redaksiyonda emek vermiştir. Sarayı hem bir mimari yapı hem de içerdiği eşsiz malzeme ile yani her yönüyle anlatan bu görkemli eseri BKG tarafından yakında yayımlanacak kitaplar takip edecek. Bunlar arasında Walter G. Andrews'un Osmanlı bahçeleri ile ilgili kitabı, Gül İrepoğlu'nun Osmanlı mücevherleri çalışması, Nurhan Atasoy'un haremle ilgili merakla beklenen kitabı ile Filiz Çağman'ın Topkapı Sarayı'nın şaheserleri seçkisi ve Tülay Artan'ın Osmanlı sarayının kadınları üzerine kitabı izleyecek.

BKG'ye henüz uzun bir yolun başında iken böylesine değerli yayınları kültürümüze kazandırdığı için candan teşekkür ediyor ve yine bu kalitede eserleri yayımlayarak ülkemizin sahip olduğu kültür mirasını tanıtmaya, koruma ve aktarma yolundaki çabalarını sürdürmesini diliyoruz.

BKG'ye <www.bkg.com.tr> adresinden ulaşılabilir.

<kalpikli@bilkent.edu.tr>

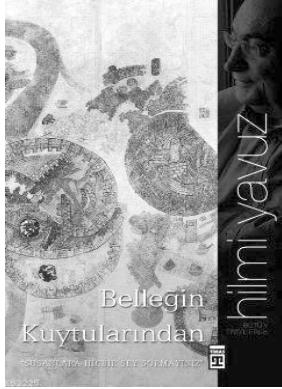
Belleğin Kuytularından ve Felsefe Yazıları

Esra Derya Dilek

Hilmi Yavuz'un *Belleğin Kuytularından ve Felsefe Yazıları*, Timaş Yayınları tarafından basılan "Bütün Eserleri" adlı serinin beşinci ve altıncı kitapları. 2010 yılının Mayıs ve Eylül aylarında raflardaki yerini alan bu iki eser Yavuz'un velut kaleminden iki farklı birikimin yansıması olarak çıkıyor okurunun karşısına: hatıraların mirası olan portreler ve analitik düşüncenin ışığında felsefi denemeler.

Bir bölümünü nekroloji yazılarının oluşturduğu *Belleğin Kuytularından* ile siyasetten sanata, gazetecilikten tarih yazıcılığına kadar geniş bir yelpazede önemli yere sahip kimlikler makyajsız, maskesiz olarak geliyor sahneye. Hilmi Yavuz,

çizdiği portrelerde hem dost oldukları hem de olmadıklarının varlığından hareketle "zor, ama o ölçüde de talihsiz bir işe giriştiği"nden bahsediyor. Fakat bu zorluk ve talihsizlik yazarın kendisi için de geçerli. Çünkü Yavuz'un portreleri çizirken gösterdiği tarafsız, açık üslubunu kendisine de yansıttığını görüyoruz. Dolayısıyla tanıdıklarına ve kendisine karşı nesnel tavrıyla, dost olsun olmasın herkesin ironi ve mizahtan nasibini almasıyla bu zorluğun aşıldığını söylemek yanlış

olmaz sanırım. Ayrıca Yavuz'un dili kullanma ve taşı gedğine koyarak düşündüğünü söyleme bağlamındaki tutumu esere yapmacıksız / samimi bir söylem kazandırıyor.

Aralarında Behçet Necatigil, Hasan Âli Yücel, Atilla İlhan, Orhan Pamuk, Emre Kongar, Berna Moran, Cemal Süreya, Cemil Meriç, Mümtaz Soysal, Şakir Eczacıbaşı, Fethi Naci, Onat Kutlar, Sezai Karakoç, Kemal Özer, Nezihe Meriç, Emil Galip Sandalcı gibi Türk düşünce, yazın ve sanat dünyasından pek çok isim yer aldığı eser, alanında yazılmış örneklerden farklılıklar göstermektedir. İlk ayırım, portre türünün çoğunlukla yakından tanınanlar hakkında yazılagelmiş olmasında ortaya çıkar. Yahya Kemal Beyatlı (*Siyasî ve Edebi Portreler*) ve Yakup Kadri Karaosmanoğlu (*Gençlik ve Edebiyat Hatıraları*) gibi birçok anıyı paylaştıkları dostlarını açık sözlülükle anlatmayı tercih eden örneklerin aksine Hilmi Yavuz, portrelerine sevdiği kadar sevmediklerini, dostken ayrı düşüklerini hatta hiç dost olmadıklarını da dâhil etmektedir. Eseri aynı türün önceki örneklerinden farklı kılan bir diğer özellik ise doğruları açıkça, rahatlıkla söyleyebilmek adına ele alınan kişilerin kimliğini –Çetin Altan'ın *Bir Yumak İnsan*'ındaki gibi– gizlemek gereği duyulmamasıdır. Yazarının kendi isteğiyle ya da yayın prensiplerinin gereği olarak benimsediği bu açıklık ilkesi eserdeki içten / samimi sesin destekçisidir.

"Portre yazarı, tarafsız olamaz; olmamalı da" der Hilmi Yavuz. Bu söze ne derecede sadık kaldığını anlayabilmek için kitapta yer alan Orhan Pamuk hakkındaki ikinci yazı da yerinde bir örnektir. Yavuz, Orhan Pamuk için "yazarlık yeteneklerini, kayıtsız koşulsuz Oryantalizmin buyruğuna teslim ediş, arkadaşlığımızın sona ermesine sebep olduysa bunun sorumlusu ben değilim" derken hissedilen kızgınlık / kırgınlık tüm yazı boyunca ünlem ve soru işaretleriyle biten birçok cümlede rahatlıkla fark ediliyor. Yazının son sözü de durumu destekler nitelikte: "Orhan Pamuk, Nobel'i aldı? Doğrusu ihtirasının, yeteneğinin bu kertede önüne geçeceğini hiç sanmıyordum".

Kısacası, yukarıda ufak bir kesiti sunulan bu ve benzeri birçok portreyle uçsuz bucaksız bir belleğin kuytularından izler

taşıyan kitap, tatlı sert üslubuyla okuyucuya merak edilen kimlikleri Hilmi Yavuz'un ustalıklı üslubundan gösteriyor.

Felsefe Yazıları ise Hilmi Yavuz'un yüksek öğreniminin bir parçası olarak bilinen fakat üç çeyrek asrın birikimiyle şekillenen felsefeci kimliğinin bir ürünü. Başta şair, eleştirmen, köşe yazarı, akademisyen olarak entellektüel dağarıyla yazın, sanat ve düşünce hayatında önemli bir yere sahip olan Hilmi Yavuz, eserinde birikim ve analizlerini felsefe süzgecinden geçiriyor.

"Felsefe ve Kuramlar", "Felsefe ve Antropoloji", "Felsefe ve Türk Düşüncesi", "Eleştiriler" ve "Bir Tartışma" ana başlıklarından oluşan kitapta felsefenin fenomenleri sayılabilecek birçok argümanı güncelleyen bir yöntemin varlığı dikkat çekiyor. Bu durum, "kuram" ile "dil" arasında bir bağıntıdan söz ederek "kuram"ın da bir dil gibi yapılandığını temellendirmeyi amaçlayan ilk makaleden başlayarak yazarın birtakım yazılarına yapılan eleştirilere cevap olarak kaleme aldığı "Kuram ve İdeoloji", "Enç'e Yanıt" da dâhil olmak üzere son makaleye kadar kendini gösteriyor.

Hilmi Yavuz'un gerek sosyal ortamdaki sohbetlerinde gerek akademisyen olarak derslerinde yeri geldikçe dile getirdiği üzere "felsefi düşüncenin, felsefi söylem içinde dile getirilmesi zorunluluğu yoktur". İşte tam bu görüşten hareketle *Felsefe Yazıları*'nın bir şair düşünürün fikir dünyasından doğan sorular ve sorunlarla aklın kuşatmasında yürüttüğü tartışmalar bağlamında okumak mümkün.

Çok bilinmeyenli fakat çözülmeyi bekleyen değil de başka türlü düşündürmeyi hedefleyen bir kurgusu var kitabın. "Felsefe ve Antropoloji" başlıklı bölümün ikinci makalesine "Yapısalcılığın tarihi üzerine, kabaca da olsa, bilinmesi gerekeni biliyor okur. Ama şunu biliyor mu: Yapısalcılık bir kuram mı yoksa bir yöntem mi" ifadeleriyle yaptığı girişte yazar, "o ya da bu" gibi sonuçlara varan klasik akıl yürütmeler yerine konuya ilişkin sorunların kaynağını seçeneklerden biri ya da diğerinin tercih edilmesine bağlayarak düşünmenin sınırlarını genişleten bir tutumun örneğini sergiliyor.

Felsefe Yazıları, Molla Câmî'den "Felsefe sözcüğü, beş harflidir. Bunun çoğunu da sefeh oluşturur. Ekser için hükmi-kül vardır kuralına göre, felsefe de bütünüyle sefâhatten ibaret sayılır" şeklindeki ironik alıntısıyla başlıyor. Marx, Saussure, Sartre, Freud, Locke, Strauss, Derrida, Heidegger, Nietzsche, Hegel gibi düşünür ve kuramcılar eşliğinde kendine özgü düşünme pratiğine başlayan Yavuz, bu süreçte Türk düşünce geleneğinde felsefenin kavranış şekline değinirken İdris Küçükömer ve Necati Polat'ın felsefeye ilişkin fikirlerini eleştirmekten geri kalmıyor. Nitekim kitap ironik başlangıcına uygun bir cümleyle sona eriyor: "Berent Enç, kanatları var diye yavru penguenlerin uçabileceklerini mi sanıyor?"

Kısacası, Hilmi Yavuz'un *Belleğin Kuytularından* adlı kitabının okura tanınan tanınmayan birçok sima için yüzeyde görünenden fazlasını sunduğunu, *Felsefe Yazıları*'nın ise yazarın zihnindeki felsefi düşüncenin dönüşümlerini okuma fırsatı verdiğini söyleyebiliriz.

Aron Aji ile Söyleşi

Ebru Onay

Bilge Karasu'nun *Göçmüş Kediler Bahçesi* adlı romanının çevirisiyle ABD'de Ulusal Çeviri Ödülü'nü kazanan Aron Aji'yle "Altı Ay Bir Güz: Bilge Karasu Sempozyumu" için Ankara'ya geldiğinde bir röportaj yaptık. Röportajımızda Aji'nin çevirmenliği ve Türk edebiyatıyla ilişkisi üzerine konuştuk.

bir ilişki...

Murathan Mungan'ın ve Elif Şafak'ın da bazı öykülerini çevirdiğinizi biliyoruz. Dil bakımından kıyasladığımızda Karasu'nun eserlerini çevirirken daha farklı zorluklarla karşılaştınız mı?

Türkçenin kendi kişiliğini, kendi anlatı biçimini, kendine özgü edebiyat benliğini oluşturma süreci bütün çarpıcılığıyla gözünüzün önünde Bilge Karasu'da. O, öyle ustaydı ki, bu "usta" terimini hem üstat, hem de usta işçi anlamında kullanıyordum, heykeltıraş gibi dilin üzerinde çalışmıştı. Dolayısıyla onun dille olan ilişkisi çok farklı ama bunu söylerken hemen ekleyeyim: Elif Şafak, Murathan Mungan ve Latife Tekin'in de Türk diliyle olan ilişkileri çok zengin, çok içerikli, çok bilinçli fakat farklı. Bilge Karasu hangi konuda yazarsa yazsın, hangi öyküyü anlatmaya karar verirse versin dil, o öykünün, o konunun kaçınılmaz bir boyutu. Her şey dil içinde, dil hakkında ve dil için sanki Bilge Karasu'da. Yani bir dilin oluşumunda çaba gösterdiğinin çok farkında olan bir yazar. Murathan Mungan, benim için daha çok anlatı ve öyküleriyle zengin bir yazar. Ben saatlerce Murathan Mungan'ın öykülerini dinleyebilirim. Çünkü

çok akıcı bir dille anlatımı var. Elif Şafak da aynı, fakat Elif Şafak'ın bence karakter üzerinde durması daha önemli, yani karakter yaratışı. Mozaik gibidir onun karakterleri, ufak ufak parçalar birdenbire bütünleşir. Bazen o parçaların bütünleşmediğini sanırsınız, hâlbuki kendi organik ilişkilerinde kitabı bitirdiğinizde bu kitabın içindeki kişileri tanıdığınızdan eminsinizdir. Latife Tekin'in otobiyografik bir ses gücü var. Onun kullandığı ses bence çok çarpıcı bir ses. İngilizcede "narrative voice" dediğimiz "voice" [ses] olarak tanımlayabilirim. Bunu tamamen kendi çeviri deneyimlerim bağlamında edindiğim bulgularla söylüyorum.

Bize biraz kendinizden bahseder misiniz? İlk çevirilerinizi kimlerden yaptınız ve bu sizin çeviri hayatınızı nasıl yönlendirdi?

1995'te çeviri yapma ve çevireceğim kitaplar bulma amacıyla Türkiye'ye gelmişim. Acıklı bir tesadüf, o yaz Bilge Karasu vefat etmişti. Onunla ilgili eserler ve makaleler yayımlandı. Onları okuduğumda Bilge Karasu'nun eserlerini inceleyip öğrenmem gerektiğine inandım ve koşup bütün kitaplarını aldım. Daha sonra, edebiyat anlayışına değer verdiğim arkadaşlara da "Ben bir yazarı çevirmek istiyorum. Kimi çevireyim?" dediğimde "Bilge Karasu" dediler. Edebiyatsever okur kitlesi için Bilge Karasu çok özel ve edebiyattan taviz vermeyen bir yazar. Havai okunacak bir yazar olmadığı için

"Çeviriye el atacaksan buyur, bununla el at, bakalım" dedirtecek, çok zorlu bir yazar. Benim için çeviriye dönmek ana dilime dönmek arzusuyla doğrudan ilişkili. Bu bir ihtiyaç oldu bende, çünkü on üç yıldır Amerika'daydım ve bu saatten sonra artık yavaş yavaş farkına varıyorum ki dilimle olan ilişkimin edebiyat boyutunda gelişmesi lazım, çünkü gündelik hayatımda bu yok. Gündelik hayatımda İngilizce öğretiyorum. İngilizcemin yetkin olması gerektiğinden sürekli İngilizceyle yaşıyorum. Türkçeye dönebilmek için çeviriye döndüm. Hem tesadüf eseri hem de çok pozitif bir aşkla Bilge Karasu'yu buldum. Dil arzusuyla çeviriye döndüğümde Bilge Karasu gibi birini bulmak benim için çok müthiş bir servet.

Önce bir çeviri yapmak istediniz, daha sonra Bilge Karasu'ya karar verdiniz diyebilir miyiz?

Çeviri ve dil. Dilimle tekrar bir bütün olabilmek, tekrar dilimde yaşayabilmek. Ben o arzuyla çeviriye gidiyorum ve dilde yaşayan bir yazar buluyorum. Daha da önemlisi buna fırsat verilmiş olması. Çünkü Müge Gürsoy Sökmen, Metis'in sahibi ve editörü, nereden olduğunu hâlâ bilmediğim büyük bir güvenle "Bilge Karasu'yu çevir" dedi. Bilinmeyen bir insan çeviri yapmaya kalkıyor, Müge Gürsoy Sökmen de buyur diyor. Bu çok büyük bir tesadüf. Hani derler ya: Yıldızların buluşması gibi! Bütün her şeyin doğru olduğu o günden beri çeviri yapıyorum ve on beş yıldır Bilge Karasu'yu çeviriyorum. Bilge Karasu'yu çevirdiğimde Bilge Karasu'yu çeviriyorum; Bilge Karasu'yu çevirmediğimde Bilge Karasu'yu çeviriyorum. O zaman da Bilge Karasu'yla çeviriyorum. Çeviri sürecimi böyle bir ilişkiyle anlatabilirim. Bu, çok özel, çok önemli, çok değerli, çok yararlı

Bu düşüncelerinizde Latife Tekin'in büyümlü gerçekçiliği teknik olarak kullanmasının etkisi var mı sizce?

Olabilir, ama Tekin'in büyümlü gerçekçiliği, girintili çıkıntılı parçalardan oluşmuş rahatsız edici bir büyümlü gerçekçiliktir. Marquez'in büyümlü gerçekçiliğinde en olmaz, en rahatsız edici şeyler büyük bir güzellikle olur. Mesela kelebekler uçar. Latife Tekin'de genellikle mide civarında bir yumruk hissedersiniz. Hakikaten çok daha kuvvetli bir sesi var. Bilge Karasu çok sesli. Hatta o, aşırı deneysel eserlerinde sanki dilin ses düzeyindeki işlevini ve işlemini arıyor. Yani anlam sese indirgenebilir mi ve indirgenebilirse salt sesle nasıl iletilebilir? Kısacası çok daha felsefi yaklaşıyor. Zaten kendisi dilbilimci ve dil felsefesiyle çok ilgilenen bir insandı.

Karasu'nun *Uzun Sürmüş Bir Günün Akşamı* adlı romanını çevirirken *Troya'da Ölüm Vardı* ve *Göçmüş Kediler Bahçesi*'nden daha çok zorlandığınızı belirtmişsiniz. Sizce bu metin hangi açılardan daha zordu?

Ben de merak ediyorum. Düşünün, bu metni dört-beş yıldır çeviriyorum ve hâlâ bitmemiş bir çeviri. Bazen beş satırı çevirmek üç-beş günümü alır. Bir oturuşta, bir nefeste çevirdiğim sayfa neredeyse yoktur. Bilge Karasu bir dilin anlatılması gereken konulara erişebilmesi gerektiğine inanan bir yazardı. Kendisi de söyler bunu, “bir dil[in] anlatması gereken konulara yetkin hâle getirilmesi lazımdır”. Getirilmediği sürece o anlatılması gereken şeyler anlatılamaz ve o anlatılması gereken şeyler anlatılabiliyorsa demek ki o dil oraya varmıştır. *Uzun Sürmüş Bir Günün Akşamı*’nda bu çaba çok belirgin bir şekilde yaşanır. Sürekli olarak cümleler bitmez, sanki bir düşünce çizgisi birdenbire durur, yapar, çizer, başka bir şekilde tekrar söylenmeye çalışılır. Hep aynı şeyi söylemeye çalışan bazı sayfaları, aynı şeyi en kesin, en yetkin şekliyle söyleyebilmek için yapılan etütlere benzetebiliriz. Karasu’nun eserlerinde yaratım süreci eserin bir parçası, bir boyutu. Benim kanaatimce anlam ve anlatı arasında bir mesafe var. Anlam ya anlatının ertesinde ya da anlatıdan öncedir. Bilge Karasu’nun uğraşı bu mesafeyi kapatabilmek, anlamla anlatının bağdaşabilmesini mümkün kılabilmek içindir. Bu imkânsızlığın farkında olduğu esnarlarda eseri çok bölünüyor. “Ne oldu?” diye bakıyorsunuz. Bu biraz şuna benzer: Elimizde birçok parçadan oluşan legolar var, bunlardan bir şey yapmaya çalışıyoruz ve öyle bir noktaya geliyoruz ki artık çözülemez bir sorun çıkıyor, legoları dağıtıp yeniden başlamanız gerekiyor. Böyle şeyler yaşayabiliyorsunuz *Uzun Sürmüş Bir Günün Akşamı*’nda. Bir soru var, o soru nereye kadar götürülebilirse götürüyorsunuz, fakat bu soru karşınızda tekrar parçalanıyor, sonra tekrar başlıyor. O yüzden sabit bir dil yok. Çeviri zaten sabit varsayılan bir eserin, çok değişken bir süreçten geçirilip tekrar sabit varsayılan bir başka dile aktarılması. Baştan sabit olmayan bir dille başlayınca çok değişken de başlıyoruz zaten. O yüzden de çok zor. Yani düşünün, bu dört yıl içinde ben en azından sekiz-on kısa öykü, şiir falan çevirdim. Başka şeyler yapmamın sebebi bununla cebelleşirken kendime güvenimin kaybolması. Başka yerlerden dönüp onu becerebildiğim zaman tekrar dönebiliyorum. Ya o bitecek ya ben biteceğim ama bir yerde bitecek. Fakat hakikaten, *Göçmüş Kediler Bahçesi*’nde dil daha da rahatlar. Bu eser, çok daha davetkâr, çok daha herkesin birleşebildiği bir eserdir. Anlatı, anlam, okur, yazar, dil birbirlerine daha da bağdaşık hâldedir. Bir yönden *Kısmet Büfesi* ve *Göçmüş Kediler Bahçesi*’nin küçük parçalardan oluşmuş kitaplar, öyküler, metinler olduğu söylenebilir. Kendisini eleştirmeye çalışmıyorum fakat bence bir daha *Uzun Sürmüş Bir Günün Akşamı* gibi bir kitap yazmamasının sebebi, o kitabı yazmış olması. Ondan sonra gelen kitaplarında büyük bir rahatlama var. Deneysel kitaplarında bile çok daha kendiyile bağdaşık bir yazar var.

Bir eser bir dilden başka bir dile çevrildiğinde kültürel farklardan doğan, özellikle kelimelerin karşılığı bağlamında çeviri sorunları yaşanabilir. Siz bu tür sorunlarla karşılaştınız mı, bu tür sorunlara yaklaşımınız nasıldı?

İngilizce ve Türkçe çok bağdaşmaz iki dil. İngilizcenin zenginliği yatay bir zenginliktir. Bir milyona yakın sözcüğü vardır. İmla ve gramer açısından da yerleşik bir dildir. Türkçenin dikey, derinlemesine bir zenginliği vardır. Her sözün sekiz-on anlamı vardır. Biz bunu zenginlik değil, fakirlik olarak yorumluyoruz bazen. Şöyle deriz: “Aa bizim yeterince sözcüğümüz yok, her sözün sekiz-on anlamı var”. Ama bir çevirmen için bu çok önemli bir zenginliktir. İmla ve noktalama kurallarımız tama-

men yerleşik değildir. Sentaks esnektir. Türkçede bazen sekiz-dokuz satır süren cümleler var ki sonuna geldiğinizde ne olduğunu keşfedersiniz, ama bu belirsizlik sayesinde de o sekiz-dokuz satır çok zengin bir deneyim veriyor size. Çok daha uyanık okunması gereken bir dil bence. Bilge Karasu da bu yeni Türkçe anlatı, yazın geleneğini yaratmakla meşguldür. Çünkü kendisi, Türkçenin bu tip niteliklerini büyük bir coşkuyla kullanan bir yazardır. İngilizcede böyle bir coşkunluk yok, çok rasyonel bir dil, çok sistematik. Sözcüklerin sırasını değiştirdiğinizde bütün anlam dağılıbiliyor, cümle anlamsızlaşabiliyor. O düzeyde dillerarası bir bağdaşmazlık var. Deneysel edebiyat, İngilizcede kendine özgü bir tür. Hâlbuki Bilge Karasu’nun deneyselliği Türk edebiyatının göbeğinde gelişen bir deneysellik.

Bunu Deleuze ve Guattari’nin önerdiği minör edebiyat kavramı bağlamında düşündüğünüzde Bilge Karasu’nun deneyseliliğini nasıl yorumlarsınız?

İngiliz edebiyatında, özellikle Amerika’da çok sayıda kategori var. Herkes için küçük bir kitap pazarı var. Kadın hakları ile ilgileniyorsanız o tip bir edebiyat okuyorsunuz, cinsiyet / seksüalite ile ilgiliyseniz “gay-lesbian” okuyorsunuz, politik istiyorsanız politik... Böyle bir sürü kategorinin aynı anda var olduğu ve tutunabildiği bir edebiyat. Türkiye’de bunlar daha çok iç içe geçmiştir. Mesela Bilge Karasu’yu İngilizcede “language poets” dediğimiz yazarların içine atmamak gerekir. Tamam, dille çok ilişkili, dille çok ilgilenen, çok uğraşan bir yazar, fakat Türk edebiyatında “language writer” diye bir şey yoktur. Bilge Karasu’yu İngilizceye çevireceğiz fakat İngilizcede ona sıra dışı bir yer yaratmak, onun Türkçede yapmaya çalıştığı şeylere zıt bir sonuç olurdu diye düşünüyorum. Amaç Bilge Karasu’nun Türkçede yaratmaya çalıştığı edebî anlayışı, anlatı biçimini ve edebî dili İngilizcenin olanakları çerçevesinde İngilizceye aktarabilmek. Bu birebir aktarılamaz. İki terim var “equivalence”, “eşleşme”, diğeri de “correspondence”. Bu da bir çeşit “eşleşme”, fakat daha çok “bağdaştırma”. Bağdaştırmanın ilk koşulu, bağdaştırılmaya çalışılan iki şeyin farklı olduğunu kabul etmektir. O yüzden daha çok bağdaştırıcı bir çeviri yapmaya çalışıyor insan. Bir örnek vereyim. Türkçede çok sıradan bir deyim var: tuttuğunu koparan. Bunu eğer direkt çevirmeye kalkarsanız çok abes, neredeyse sürreal bir terim yaratırsınız. “He breaks what he grabs” gibi. Türkçe çok ekonomik bir dil, eklerle korkunç bir anlam spektrumu iletebiliyoruz. İngilizcede bir sürü gereksiz, gramatik olarak gerekli edatlar var. Çok daha mekanik bir dil var. “Avından El Alan”ı, “The Prey” olarak çevirdim, “versus the prey” gibisinden. Onun için birebir karşılık yok. Bazen çok şanslı olduğumuz noktalar da oluyor. Şu da var: Bir eser birinci sözcüğünden son sözcüğüne kadar en yüksek seste işlerse, üçüncü sayfada ölürüz. Onun kendi ahengi var ve hakikaten ahenk birtakım uç noktalarda erer, azalır, yükselir. Sorun çıkaran bölümlerde sözcüğün taşımaya çalıştığı anlam boyutunu İngilizcede taşıyabilecek bir karşılık bulmak zorunda kalıyorsunuz. Fakat başka yazarda bir sayfada yüzde otuz sorun varsa Bilge Karasu’nun bazı sayfalarında bu yüzde yüz oluyor.

Bilge Karasu: Altı Ay Bir Güz Sempozyumu

Ebru Onay

Ölümünün on beşinci yılında, Bilkent Üniversitesi Türk Edebiyatı Merkezi tarafından “Bilge Karasu (1930-1995): Altı Ay Bir Güz” adı altında Bilge Karasu’yu anlatan bir sempozyum düzenlendi. Bu sempozyum Bilkent Üniversitesi Rektörlüğü, Metis Yayınları ve Bilintur Şirketi’nin katkılarıyla Semih Tezcan ve Tansu Açık tarafından hazırlandı. Karlı bir kış günü gerçekleşen sempozyuma Bilge Karasu’nun dostları, öğrencileri ve çeşitli üniversitelerden gelen konuşmacılar bildirileri ile katıldılar.

Bilkent Üniversitesi Türk Edebiyatı Bölümü yüksek lisans öğrencisi Ezgi Ulusoy Aranyosi’nin sunuculuğunu yaptığı program, Bilkent Üniversitesi Türk Edebiyatı Bölümü Başkanı Prof. Talat S. Halman’ın açış konuşmasıyla başladı. “Bilgelik’in Gücü” adlı konuşmasında Halman, Bilge Karasu için “Diyebilirim ki Bilge’nin sanatı bir gece kılavuzudur. Okurlarını dil yordamıyla, içinde güneşler saklayan ürkek kandillerle, gecenin kâbuslarından aydınlıklara çıkarır. Gün olur Bilge’nin gece kılavuzluğuyla bir cennete ulaşırız” ifadelerini kullandı.

Sonraki konuşmayı ise Bilge Karasu’dan yaptığı çevirilerle ABD’de “National Translation Award” ödülü alan, Davenport ve St. Ambrose Üniversitesi öğretim üyesi Prof. Aron Aji’ye aitti. Aji, “Dilde Özgürlük: Karasu’nun Eserlerinde Yenilikçi Atılımlar” başlıklı konuşmasında Karasu’nun eserlerindeki yenilikçi açılımlara “bir çevirmenin yol yordam arayışı açısından” değindiğini belirtti.

“Karasu’yu çevirmek dört duvarı aynalı bir evde yolunuzu aramaya benzer. Zira Karasu’nun yaratım süreci, hem konuyu işleyişi hem de dil kullanımı açısından bir çevirmenin tavırlarını yansıtır” diyen çevirmen, *Uzun Sürmüş Bir Günün Akşamı* çevirisini 2011 yılında bitireceği sözünü de verdi.

Bilkent Üniversitesi Türk Edebiyatı Bölümü öğretim üyelerinden Laurent Mignon başkanlığında gerçekleştirilen ilk oturumda, 1950 kuşağı yazarlarından Doğan Hızlan, “Bilge Karasu Niçin Önemli?” başlıklı bir konuşma yaptı. Bu konuşmada Bilge Karasu’nun dilinin inceliklerine değinen eleştirmen, Karasu’nun yeni kelimeleri edebiyata mal etmedeki ustalığına vurgu yaptı. Hızlan’dan sonra sahneye davet edilen Alain Mascarou, “Jean Ginolu’ye Mektuplar” başlıklı bildirisini sundu. Karasu’nun *Gece* ve *Kılavuz* adlı eserlerini Fransızcaya çeviren Mascarou, bildirisinde Bilge Karasu’nun Fransız ressam Ginolu’ye gönderdiği üç yüze yakın mektuptan ve bu mektupların içeriğinden söz etti. Oturumun diğer konuşmacısı, 1950 kuşağı Türk öykücülüğü üzerine yaptığı çalışmalarla tanınan Jale Özata Dirlikyapan ise bazı sağlık sorunları sebebiyle sempozyuma katılamadı.

Sempozyumun öğleden sonra gerçekleştirilen ikinci otu-

rumu, Metis Edebiyat’ın kurucularından ve editörlerinden Müge Gürsoy Sökmen başkanlığında gerçekleştirildi. Bilkent Üniversitesi Türk Edebiyatı Bölümü öğrencilerinden, “Bilge Karasu Yazınında İmge” tezi üzerine çalışan Burcu Güneş oturumun ilk bildirisini sundu. Güneş, “Sazandere’de Bilge Karasu” başlıklı bildirisinde, Karasu’nun “imgeler kuramı” olarak sözünü ettiği düşüncelerinden ve imge kavramına verdiği özel anlamdan yola çıkarak, Karasu’nun yazıyla ve yaşamla olan ilgisi üzerinde durdu. İkinci olarak Doğu Akdeniz Üniversitesi’nde öğretim görevlisi olarak çalışan çevirmen, yazar ve şair Levent Kavas, “Geviş Getiren Ağırbaşlı Bir Yazar” başlıklı konuşmasını gerçekleştirdi. Kavas’ın ardından, “Bilge Karasu (1930-1995): Altı Ay Bir Güz” adlı sempozyumun hazırlayıcılarından Tansu Açık “A’dan C’ye Bilge Karasu” başlıklı bir konuşma yaptı. İkinci oturumun son konuşmacısı Bilge Karasu’nun öğrencisi ve asistanı Berna Yıldırım’dı. “Bilge Karasu’da Özne” başlıklı bildirisini sunan Yıldırım, Bilge Karasu’nun metinlerinde, “gözetleyen ve yazan yazar Karasu” ile “gözetlenen, okur Karasu” karşıtlığından hareketle, öznelerin bir karşılıklı sarmalı içinde değerlendirilmesi gerekliliğini vurguladı.

Sempozyumdaki ilk günün son oturumu, Karasu’nun edebiyat, felsefe ve müzik alanlarından öğrencilerinin ve dostlarının katıldığı bir dostlar söyleşi şeklinde gerçekleştirildi. “Dostları, Öğrencileri, Çırağları Bilge Karasu’yu Anıyor” adlı söyleşi gerçekleşmeden önce şair ve eleştirmen Haluk Aker’in bu sempozyuma hitaben yazdığı mektup,

Ezgi Ulusoy Aranyosi tarafından okundu. Ardından Bilge Karasu’nun dostlarından Fred Stark’ın Açık Radyo’da yaptığı bir röportajın ses kaydı dinlendi. Duygusal anlar yaşatan bu röportajda Stark, Karasu’yla nasıl tanıştığını ve dostluklarının nasıl geliştiğini anlattı. “Türkçe öğrenmemde Karasu’nun önemli bir yeri var” diyen Stark, kızı Linda Stark aracılığıyla paylaştığı mektubunda Karasu’yla beraber sinemaya, pastanelere gidişlerini ve sohbetlerini anlattı.

Doğu Üniversitesi’nde estetik, sanat felsefesi ve sanat psikolojisi dersleri veren Sıtkı Erinç başkanlığında gerçekleştirilen söyleşide ilk konuşmayı TRT’de uzun yıllar yönetmelik yapan, İstanbul Bilgi Üniversitesi öğretim görevlisi Sedat Örsel yaptı. Ardından sırasıyla Karasu’nun öğrencilerinden Tansu Açık, profesyonel fotoğrafçılık dışında Açık Radyo’da müzik programı da yapan Yıldırım Arıcı, Mustafa Arslantunali, Karasu’nun dostlarından edebiyat eleştirmeni Mustafa Şerif Onaran, Karasu’nun eserlerinin yayımlanması konusunda büyük çaba sarf eden Metis Edebiyat’ın editörlerinden Müge Gürsoy Sökmen, UNESCO’da daimi temsilcilik ve büyükelçilik yapmış Pulat Tacar, Karasu’yla olan ilişkilerini, anılarını, onun gündelik hayatını, hocalığını ve yapıtlarının nasıl bir ortamda oluştuğunu anlattılar.

Duyguların Gücü

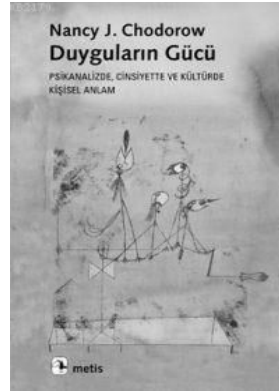
Nuran Kecek

Sosyoloji ve kadın araştırmaları üzerine çalışmalarıyla bilinen ve dünyanın önde gelen feminist psikanalist kuramcılardan biri kabul edilen Nancy Julia Chodorow'un ilk olarak 1999'da yayımlanan kitabı *Duyguların Gücü: Psikanalizde, Cinsiyette ve Kültürde Kişisel Anlam*, Jale Özata

Dirlikyapan tarafından Türkçeye çevrildi. Bilkent Üniversitesi Türk Edebiyatı Bölümü'nde yüksek lisans ve doktora çalışmalarını tamamlayan Dirlikyapan'ın çevirisi ilk olarak 2007'de Metis Yayınları tarafından yayımlandı. Aynı zamanda Dirlikyapan'ın Türk öykücülüğü üzerine hazırladığı doktora tezine dayanan *Kabuğunu Kıran Hikâye: Türk Öykücülüğünde 1950 Kuşağı* adlı kitabı da 2010 yılı Haziran ayında Metis Yayınları tarafından yayına hazırlandı.

Nancy J. Chodorow'a Jessie Bernard Ödülü'nü kazandıran bu eser, yazarın kendi deyişle "kişinin bireysel öznellik arayışına bir katkı niteliğindedir" (13). Yazarın cinsiyet analizi, psikanaliz ve antropolojik yaklaşımlarla dikkat çekmeye çalıştığı nokta, bireysel-özel anlamların, en az kültürel-toplumsal anlamlar kadar önemli olduğudur.

Nancy J. Chodorow, kitabında yer verdiği farklı psikanalitik yaklaşımlarla, bireyi özne olarak ele alırken tek başına kültürel ve tarihsel öğelerin bireyin kim olduğunun anlaşılmasındaki yetersizliğine vurgu yapar. Psikanalizin klinik hedeflerinin, öncelikle öznellik ve özneler arası ilişkilerin imgeleriyle

iç içe geçtiğini ileri sürer. Yazar, aynı zamanda psikanalistlerin ele aldığı kültürel anlamların, ruhsal yaşamın kurulmasına olan desteğinin feminist, antropolojik ve diğer kültürel kuramlar tarafından da dikkate alınması gerekliliğini savunur.

Duyguların Gücü, yazarın meselelere olan yaklaşımına yer verdiği giriş bölümünün ardından gelen dört bölümden oluşmaktadır. "Psikanaliz" adlı ilk bölüm, "Kişisel Anlam Yaratımı" ve "Belirsizlik Kaygıları" adlı iki başlık altında ele alınmaktadır. "Cinsiyet" başlığını taşıyan ikinci bölümde, kişisel ve kültürel cinsiyet kavramları ele alınırken toplumsal cinsiyet kavramının tekil olarak inşa edildiği görüşü çeşitli vaka örnekleriyle açıklanmaktadır. Üç alt bölümde ele alınan "Kültür" bölümünde ise antropologların genelde "kültürel anlam"ı, özeldense "kültürel kendilik" meselesini kavramsallaştırmak ve duyguları bütünüyle anlamak için kişisel anlamı kuramsallaştırması ve incelemesi gerektiği öne sürülür. Dördüncü kısımda psikanaliz, "Sonuçlar" başlığı altında kişisel anlamı yaratan bir kuram olarak ele alınır ve bu kuram "ümit verici bir öznellik tasavvuruna dayandırılır" (248).

Nancy J. Chodorow, bu kitabıyla duyguların gücünü anlamaya dair bir yolculuğa çıkmıştır. Kişisel anlam yaratma yollarından, kültürel ve toplumsal anlamın üretimine uzanan bu kapsamlı araştırmada yazarın temel iddiası, psikanalizin öncelikle ve daha çok "kişisel anlam"a ilişkin bir kuram olduğudur.

Sempozyumun ikinci günü ilk oturum Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Klasik Filoloji Bölümü'nde öğretim üyesi olan Tansu Açık'ın oturum başkanlığında yapıldı. Bu oturumda ilk bildiri, Hasan Erkek tarafından "Bilge Karasu'nun Dramatik Metinleri" başlığıyla sunuldu. Erkek, bu bildiride Karasu'nun dramatik metinlerini "dram sanatı" açısından inceledi. İkinci bildiri, "Eşzamanlılık, Doku, Biçim: Karasu Yazısındaki Olası Müzik İmgeleri Üzerine" başlığıyla Mehmet Nemutlu sundu. Besteci ve müzikolog Nemutlu, Karasu'nun *Göçmüş Kediler Bahçesi* adlı kitabının ilk masalı olan "Avından El Alan" üzerinden bir okuma geliştirdi. Nemutlu'dan sonra sahneye davet edilen Neslihan Demirkol, "Müşfik'in Öyküsü Olarak Troya'da Ölüm Vardı" başlıklı bir bildiri sundu. Bilkent Üniversitesi'nde doktora çalışmalarına devam eden Demirkol bu bildiride "Anahtar" öyküsünde geçen "anahtar"ın bir nesne olmaktan öte olduğunu, kitaptaki öykülerin iç içe geçtiğini ve belli anahtarlarla açılıp kapandığını ileri sürerek bunun üzerinden bir okuma denemesi geliştirdi. Mimar Sinan Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'nin Sosyoloji Bölümü'nde öğretim görevlisi olarak çalışmakta olan Doğan Yaşat, "Gece'yi Yeniden Okurken: Bilge Karasu'da Susku, Açıklık ve Hakikat" başlıklı bildiriyle sempozyuma katkıda bulundu. Yaşat, bu bildiride "susku", "açıklık" ve "hakikat"; Heidegger, Benjamin ve Adorno'nun görüşlerine dayandırarak açıkladı. Ardından "Bilge Karasu'nun Gece'de yaptığının, toplumun hakikatini, ona tahakküm kuran, yalanlar barındıran, kirlenmiş diliyle değil estetik mekânda kendisini 'susku' aracılığıyla açan, örtülerinden arındırılmış bir dil üstünden gösterme çabası" olduğunu ileri sürdü.

Sempozyumun son oturumu Bilkent Üniversitesi Türk Edebiyatı Bölümü öğretim üyelerinden Semih Tezcan başkanlığında gerçekleşti. Oturum, Laurent Mignon'un sunduğu "Yehuda ile Uğraşmak" başlıklı bir bildiri ile başladı. Mignon, Bilge Karasu'nun Türk edebiyatındaki yerine ve onun bu edebiyatta yerini bulamamasına dair sorular sorduğu ve yanıtlar verdiği bu sunumunda, *Altı Ay Bir Güz* adlı kitabından da hareketle Karasu'nun Türk edebiyatı kanonuna neden dâhil edilmediğini tartıştı. Oturumun son bildirisini Bilkent Üniversitesi Türk Edebiyatı Bölümü yüksek lisans öğrencisi Servet Erdem sundu. Erdem, "Metinlerarası İlişkiler Göre 'Döşek Masalı'nın Okunması" başlıklı bildirisinde Karasu'nun *Göçmüş Kediler Bahçesi*'nde yer alan "Döşek Masalı"nı, C. Lévi-Strauss'un *Yaban Düşünce* adlı kitabında ele alınan "yaban ritüelleri"nden hareket ederek inceledi ve masadaki oyunun işlevleri, metindeki yeri, anlamı üzerine saptamalarda bulundu. Kitabı metinlerarası ilişkiler bağlamında üç ayrı yönden ele alan Erdem, kelimelerin anlam ve çağrışım alanlarını da tespit ettikten sonra tüm bu okumaların metne sonlandırıcı bir okuma getirmeyeceğini, zaten bu metin için bunun mümkün olmayacağını belirtti.

Kapanış konuşması ise, sempozyumun düzenlenmesinde büyük emek sarf eden Semih Tezcan tarafından yapıldı. Tezcan, konuşmasında dil devriminin önemine vurgu yaptıktan sonra Bilge Karasu'nun Türkçeye yaptığı katkıları ve Bilge Karasu'yu her fırsatta tanıtmamızın gerekliliğini belirtti.

Şiiri “Nesirle” Ölçmek

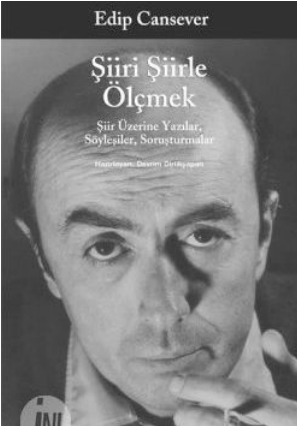
Seda Başer

Yüksek lisans ve doktorasını Bilkent Üniversitesi Türk Edebiyatı Bölümü’nde tamamlayan Devrim Dirlikyapan’ın, Edip Cansever’in bütün yazı ve söyleşilerini bir araya getirdiği *Şiiri Şiirle Ölçmek* kitabı Yapı Kredi Yayınları tarafından yayımlandı.

Derlemenin “Yaşamından Sayfalar” başlıklı ilk bölümü, bir şairin kaleminden Edip Cansever’i anlatmaktan ziyade Edip Cansever’in kaleminden bir şairi anlatıyor. Şiirle başlayan, şiirle süren dostluklar var bu bölümde. Şiirlerin akla ya da kâğıda düştüğü anlar ve mekânlara, ilk şiire, ilk uzun şiire ve bilhassa Ruhi Bey’in nereden, nasıl çıktığına dair hatıralar var. Kendisi için yegâne mutluluğun şiir yazmak olduğunu söyleyen şairin, hayatını anlatmaya çalıştığı her satırda Cemal Süreya’nın “fazla şiirden öldü Edip Cansever” dizesi akla geliyor. Bu bölüm, alınan her nefesin, konuşulan her sözün ve kucaklanan her insanın olsa olsa bir şiire ön söz olabileceği, hayatla kuşatılmış bir öykü, bir şairin şiir öyküsü...

Derlemenin ikinci bölümünde Edip Cansever’in doğrudan şiir üstüne yazdığı ve *Yeditepe*, *Yeni İnsan*, *Papiris* gibi dönemin edebiyat dergilerinde yayımlanan yazıları yer alıyor. 1959-

65 yılları arasında yoğunlaşan bu yazılar, çoğunlukla İkinci Yeni tartışmaları eksenindeki soyut-somut, anlamlı-anlamsız, açık-kapalı ikilikleri üzerinden ilerliyor ve ne yazık ki, Memet Fuat’ın ya da Hüseyin Cöntürk’ün İkinci Yeni’ye ilişkin çözümlerinin üzerine yeni, kayda değer şeyler söylemeyi de başaramıyor. Oysa okuyucu, “Yeni bir şiire başlıyorsam, kafamda mutlaka sözcüklere dönüşmemiş bir ses akımı vardır” (35) diyen şairden, söz konusu

akıma, müziğe, ritme dair birkaç satır okumayı bekliyor. Bunların görülmediği noktada da, bu bölüm bir tür poetikadan ziyade, bir şairin öz savunmasına dönüşüyor.

Kitabın üçüncü bölümü ise Cansever’le yapılmış konuşma ve söyleşilerden oluşuyor ve genel itibarıyla Türk edebiyatındaki söyleşi / mülakat kültüründen yoksunluğu yeniden hatırlatıyor. Edip Cansever’in de yirmi bir konuşmadan yalnızca Adnan Benk, Nuran Kutlu ve Tahsin Yücel’in birlikte gerçekleştirdiği “Yaşamı Besleyen Ölüm Üstüne” başlıklı konuşmadan tat almış olduğu rahatlıkla anlaşılabilir. “Sona Kalsa” şiiri üzerinden başlayan bu tartışma, şairin İkinci Yeni’ye, bu akımla birlikte anılan ve bu akımın karşısında konumlanan diğer şairlere dair çözümlerleriyle zenginleşiyor ve Cansever’in şiire ilişkin tavrı, kitabın üç yüzüncü sayfasında nihayet belirli ölçüde bilirlaşmayı başarıyor.

Edip Cansever’in belirli soruşturmalar çerçevesinde sunmuş olduğu yanıtlarla tamamlanan *Şiiri Şiirle Ölçmek*, Türkçe şiirin en büyük kalemlerinden birinin kıyıda köşede kalmış düz yazılarını bir araya getirmiş olmasıyla önemli bir misyonu da gerçekleştiriyor.

<baser@bilkent.edu.tr>

Müesser Yeniay’ın Kitaplarında Dünyanın Şiiri Var

Oğuz Güven

Genç şair Müesser Yeniay’a, 2006’da 2. Yunus Emre Şiir Yarışması’nda ve 2007’de Attilâ İlhan Şiir Yarışması’nda mansiyon verilmişti. Yeniay, 2009’da Ali Rıza Ertan Şiir Ödülü’nün sahibi oldu. Şairin kendi şiirlerini bir araya getirdiği ilk kitabı olan *Dibine Düşüyor Karanlık da*, 2009 yılında Şiirden Yayınevi tarafından yayımlandı.

Yeniay, bu ilk şiirlerinde, okurlarına kâh “sıkıntıya kuluçka yatan kadın”lardan (27), kâh “kavanozda ağlayan kadın”lardan (33) söz açıyor ve özellikle kadınlık, kadın mutsuzluğu ve beden gibi temalara dokunuyor. Bunlar, zaman zaman karamsar şiirler: Okur, daha ilk sayfada, “[i]çime siyah kaçtı” (8) diyen bir sesle karşılaşılıyor. Öte yandan, “[b]jeklesin o martı / en güzel göğü getireceğim” (18) derken bu sesin umutlu bir kadının güçlü sesine dönüştüğü duyuluyor. Yeniay’ın dizeleri, kadınlığın bugüne kadar zaaf olarak görülen güçlerini imliyor.

2010 Mayıs’ında, ilk kitabının yayımlanmasının üzerinden henüz çok kısa bir süre geçmişken, Yeniay’ın *Evimi Dağlara Kurdum: Dünyadan Şiirler* başlıklı ikinci kitabı, yine aynı yayınevi tarafından yayımlandı. Şair, bu kez İngilizceden Türkçeye çevirdiği, birçoğu dergilerde yayımlanmış olan şiirlerini okura sunuyor. Kitabın

Amerikan şiirine ayrılan ilk bölümünde Richard Shelton, Robert Creeley, Langston Hughes ve Ezra Pound gibi şairlerin şiirlerine yer verilmiş. Çin şiirine ayrılan ikinci bölümde Li Po, Wei Ye, Wang An, Ta Kuei ve Ching An’ın şiirleri bulunuyor. Üçüncü bölümde Jean Joseph Rabearivelo ve Paulin Joachim’in de aralarında bulunduğu beş Afrikalı şairin şiirleri bulunuyor. Kitabın Japon şiirine ayrılan son bölümünde ise kırk dört Japon şairin haikularına yer verilmiş.

Toplam altmış şairin şiirlerini bir araya getiren *Evimi Dağlara Kurdum*, dünya şiirinin kaynaklarını, olanaklarını ve çeşitliliğini sergileyen bir çalışma. Söz gelimi, Li Po’nun kitapta yer verilen iki şiiri ile sekizinci yüzyıl Çin şiirine, günümüz dünya şiirinin kadim kaynaklarına kadar uzanmak mümkün. Ayrıca Yeniay, Japon şiirinde haiku türüne ve bu türün ustası olarak bilinen 17. yüzyıl şairi Basho’nun dizelerine kitabında geniş yer vermiş. İlk bölümde ise giz dökümcü kadın şair Sylvia Plath ile ırk ve cinsiyet konularındaki hassasiyetiyle tanınan günümüz şair / yazarlarından Alice Walker’ın şiirleri bulunuyor.

Paul Valéry’e göre şiir, bir dilden bir başka dile çevrilemeyen metindir. Öte yandan, Türk okurun dünya şiirinin kapılarını aralamak için Müesser Yeniay gibi şairlerin çevirilerine ihtiyaç duyduğu yadsınmaz.

Müesser Yeniay. *Dibine Düşüyor Karanlık da*. İstanbul: Şiirden Yayınevi. 2009.

_____. *Evimi Dağlara Kurdum, Dünyadan Şiirler*. der. ve çev. İstanbul: Şiirden Yayınevi. 2010.

<oguz@bilkent.edu.tr>

Kebikeç: İnsan Bilimleri İçin Kaynak Araştırmaları Dergisi

Hilal Gaye İnce

Kebikeç, kitapseverler için tılsımlı bir kelime olsa gerek. Bir rivayete göre “kebikeç”, kitapları kurtlardan, her türlü haşerattan, nemden, tozdan kısacası kitaba zarar veren her türlü etkenden koruduğuna inanılan cinin adıdır. Bir el yazması kitabın ömrünü uzatabilmek için hayli çaba gösterildiği zamanlarda Kebikeç’in imdada yetiştiğine inanılmış. Kitabın ilk sayfasına yazılmış “Ya Kebikeç” sözü ile zararlı tüm etkenlerin uzaklaştırıldığı düşünülmüş.

Kitaplar için büyümlü olan bu sözcüğün bir dergiye ad olarak verilmesi gayet anlamlı. Adı kadar içeriğiyle de ilgi çeken *Kebikeç* dergisi, 1995 yılından bu yana altı ayda bir yayımlanan, yayın hayatına Ankara’da başlamış bilimsel bir dergidir.

Derginin adı gibi, dergiye bu adın verilmesinin hikâyesi de ilginçtir. Derginin kuruluş hikâyesi kısaca şöyledir: Ahmet Yüksel ve Kudret Emiroğlu’nun “bir dergi çıkarırsam onun adı ‘Kebikeç’ olur” düşüncesi, bir gün Ahmet Yüksel’in bunu Kudret Emiroğlu’na anlatması ile dillenir. Hem Emiroğlu’nun hem de Yüksel’in birbirlerine o güne kadar anlatmadıkları bu fikir, 1995 yılının bahar mevsiminde derginin ilk sayısının çıkmasıyla hayat bulur.

Hiçbir şirket ya da kuruma bağlı olmayan *Kebikeç*’in yayın yönetmeni Kudret Emiroğlu, yasal ve malî sahibi ise Ahmet Yüksel ve Mehtap Yüksel’dir. Emiroğlu, Bilkent Üniversitesi Türk Edebiyatı Bölümü’nde keyifle takip ettiğim Osmanlıca derslerini veren “Kudret Hoca” olmasının dışında yazar ve araştırmacı kimliğiyle de dikkat çekmektedir. Ahmet Yüksel ise sahafı ve derginin tüm maliyeti onun sorumluluğundadır.

Kebikeç’in yayın kurulu ilk başta Suavi Aydın, Metin Berge, Andreas Schachner, Etem Çoşkun, Mehmet Ölmez, Ömer Türkoğlu, Oktay Özel, M. Bülent Varlık gibi isimlerden oluşan bir ekiple başlamış; daha sonra bu ekibe Ergi Deniz Ersoy ve Horst Unbehaun katılmıştır.

Kebikeç’in en önemli özelliği ise hakemli bir dergi olması ve *Türkologischer Anzeiger / Vienna* tarafından taranıyor olmasıdır. Bu özellik ile derginin bilimsel yanı ağır basmaktadır.

Araştırmalar sonucu ortaya çıkan bilimsel makaleleri içermesi dolayısıyla araştırmacılara kaynak oluşturma bakımından önemi büyüktür. Bu nedenle *Kebikeç*’in alt başlığı “İnsan Bilimleri İçin Kaynak Araştırmaları Dergisi”dir. Bu addan da anlaşılacağı gibi derginin makalelerindeki konu yelpazesi oldukça geniştir.

Derginin her bir sayısı dosya konusuyla yayımlanmaya çalışılmıştır. Sayıların konusu sırayla şöyledir: 1. sayı “Üretim Tarzı Araştırmaları”, 2. sayı “Basın Yayın Tarihi”, 3. sayı “Halkevleri”, 4. sayı “İzmir”, 5. sayı “İşçi Hareketleri”, 6.

sayı “Tarihî Türk Dillerinin Sözlükleri”, 7. ve 8. sayı “Günümüz Türk Dilleri ve Sözlükleri”, 9. sayı “Ankara”, 10. sayı “Osmanlı’dan Cumhuriyet’e Devlet, Toplum, Kimlik Üzerine Yazılar”, 11. sayı “Demiryolları”, 12. sayı “Tıp Tarihi ve Folklorik Tıp”, 13. sayı “Cinsellik”, 15. sayı “Eskişehir”, 16. sayı “Meçhul Şahıslar Ansiklopedisi”, 17. ve 18. sayı “Anadolu’nun Nebat ve Hayvanatı”, 19. sayı “Bir Ömre Bedel Çocukluğumuz”, 20. sayı “Dünya’nın Merkezi Mahallemiz II”, 21. sayı “Çukurova”, 23. ve 24. sayı “Tarım Tarihi”, 25. sayı “Hollanda-Türkiye”, 26. sayı “II. Meşrutiyet ve İttihat ve Terakki”, 27. ve 28. sayı “Sinema ve Tarih” ve 29. sayı “Yol”. 14. ve 22. sayılar ise dosya konusu olmadan yayımlanmıştır. Derginin çok çeşitli konularda dosya hazırlaması yayın hayatındaki başarısını da etkilemiştir.

2010 yılının ilk *Kebikeç*’i olan 29. sayı, “Yol” dosyasıyla okuyucunun karşısına çıkmıştır. Evliya Çelebi’nin *Seyahatname*’si hakkında üç makalenin bu dosyada yer alması kuşkusuz çok anlamlıdır. Bilkent Üniversitesi Türk Edebiyatı Bölümü doktora öğrencilerinden İrfan Karakoç, Seda Uyanık ve Hilal Aydın’ın yazdığı bu makaleler, konularıyla dikkat çekicidir. İrfan Karakoç, *Seyahatname*’deki rüya metinlerini “Seyahatin Temeli, Kutsanan Metnin Şefâati: Evliya Çelebinin

Rüyası Üzerine Bir Üslup Çalışması” makalesinde inceler. Seda Uyanık, “*Seyahatname*’de Hikâye Tekniği Üzerine” makalesinde *Seyahatname*’yi metin merkezli inceleyerek eserin hikâye tekniğinin ilginç ve önemli yanlarını okura sunar. Hilal Aydın ise “*Seyahatname*’nin Dünyasına Aralanan Kapı: Çağının Sıra dışı Yazarı Evliya Çelebi” adlı makalesinde Bilkent Üniversitesi’nde 3-5 Nisan 2008 tarihinde gerçekleştirilen “Uluslararası Evliya Çelebi ve *Seyahatnâme*: Çağının Sıra dışı Yazarı ve Eseri Sempozyumu”nun bildiri-lerini içeren, hazırlayanın Bilkent Üniversitesi Türk Edebiyatı Bölümü öğretim üyesi Doç. Dr. Nuran Tezcan’ın olduğu ve Yapı Kredi Yayınları tarafından 2009’da yayımlanmış *Çağın Sıradışı Yazarı Evliya Çelebi* adlı kitabı tanıtmaktadır. Ayrıca Hüseyin Aras’ın “Bülent

Yılmaz’la Mühendislik, Şantiye ve Yol”, Gökçe Günel’in “Anadolu Selçuklu Döneminde Anadolu’da İpek Yolu-Kervansaraylar-Köprüler”, M. Bülent Varlık’ın “İleti İbn Batutâ Anadolu Yollarında Neler Yedi?” makaleleri ele aldıkları dönemlere ilişkin olarak oldukça ilginç tespitler içermektedir. Ayrıca 29. sayıda dosya konusuna girmeyen makalelerin de var olması, araştırmacıların konu bakımından sınırlandırılmadığını, okuyucuya çok yönlü bir makaleler dizisi sunulduğunu gösteriyor.

Dergiyi temin etmek isteyen okurlar, dergiyi www.kebikec.org internet adresinden ya da Ankara’daki Sanat Kitabevi’nden satın alabilir ya da dergiye abone olabilirler.

<ince@bilkent.edu.tr>

Türk Edebiyatı Bölümü Öğrencilerinin Yayınları ile İlgili Haberler

Osmanlı Romanı Üzerine Bir Söyleşi

Hece dergisinin Eylül 2010 sayısında Asım Öz'ün, Bilkent Üniversitesi Türk Edebiyatı Bölümü'nde doktorasını tamamlayan Şeyda Başlı ile, Osmanlı romanı üzerine yaptığı söyleşi yayımlandı. Söyleşinin konusu Şeyda Başlı'nın, *Osmanlı Romanının İmkânları Üzerine* ismini taşıyan ve Mart 2010'da okuyucuya sunulan kitabıydı. Başlı, Osmanlı romanı ve Tanzimat Dönemi edebiyatı konularına farklı bir bakış açısı getirmeyi amaçladığı kitabında, Osmanlı romanının karakteristik özelliklerini ortaya koyabilmek için *İntibah*, *Felâtn Bey* ve *Râkım Efendi*, *Akabi Hikâyesi* gibi eserleri derin bir incelemeye tabi tutuyor. Osmanlı dönemine ilişkin eleştirel söylemin çoğul bir nitelikte olduğunu söyleyen Başlı, söz konusu dönemde romanın nasıl yazılması gerektiği tartışmasının yanı sıra, romanın biçimi konusunda da bir arayış olduğu üzerinde duruyor. Yazar, geleneksel Osmanlı edebiyatındaki hikâye etme tarzının etki ettiği romanlara da dikkat çekerek geleneğin bir özelliği olan, sözü birden çok anlamda kullanma alışkanlığının, romanlarda bilinçli veya bilinçsizce devam ettiğini belirtiyor.

Asım Öz'ün Şeyda Başlı ile gerçekleştirdiği bu söyleşi, yazarın *Osmanlı Romanının İmkânları Üzerine* başlığını taşıyan eserinin kapsamına ve özgünlüğüne işaret etmesi bakımından dikkat çekiyor.

Latîfi Tezkiresi ve Osmanlı Divan Şiirinin Poetikası-1

Mor Taka dergisinin Güz 2010 sayısında yayımlanan yazılardan biri, bölümümüz yüksek lisans programı mezunlarından Nagihan Gür'e ait. Gür'ün "Latîfi'nin Eleştirel Perspektifinden Osmanlı Divan Şiirinin Poetikası-1" başlıklı yazısında, Latîfi Tezkiresi'nin, Osmanlı edebiyatındaki tezkirecilik geleneği içindeki yeri irdeleniyor. Nagihan Gür, *Mor Taka*'daki bu yazısında öncelikle, Latîfi'nin *Tezkiretü's-Şu'arâ* isimli eserinin Osmanlı edebiyatındaki konumu ve özgünlüğü açısından değerlendirilmesine yer veriyor. Bu noktada yazarın odaklandığı konu ise tezkirelere yazılan ön sözler. Latîfi'nin tezkiresinin ve eserde kullandığı üslubun incelendiği bu makalede, karşılaştırmalı yöntem izlenmiş olması dikkat çekici bir özellik. Latîfi'nin, *Tezkiretü's-Şu'arâ* isimli eserinin bütününde ve özellikle önsözünde sergilediği eleştirel söylemiyle özgünlüğünü ortaya koyduğunu söyleyen Gür, Latîfi ile Devletşah'ın tezkireleri arasında da bir karşılaştırma yaparak bu iki tezkirecinin benzer ve farklı yönlerini ortaya koyuyor. Devletşah'ın yanı sıra, Sehi Bey'in *Heşt Bihîşt* isimli eseri *Tezkiretü's-Şu'arâ* ile karşılaştırılan eserlerden biri.

Nagihan Gür, Latîfi'nin yazmış olduğu tezkirede yaptığı şair tasnifini gelenek çizgisinde değerlendirerek şair ve şair kavramlarının bu eserin ön sözünde tanımlanışına dikkat çekiyor. Latîfi'nin, tezkiresinde sanatçıdan beklentisi bağlamında ortaya koyduğu ölçütler ve çizdiği Osmanlı şiiri portresinden ayrıntılı biçimde bahsedilen makalede Latîfi'nin, Osmanlı tezkirecilik geleneği içindeki önemi vurgulanıyor.

Edebiyatta "Anlatı"nın Yeri ve Tür Sorununa İlişkin İki Yazı

Hece dergisinin Mayıs 2010 sayısında, Bilkent Üniversitesi Türk Edebiyatı Bölümü'nden yüksek lisans derecelerini alan Firdevs Canbaz Yumuşak ve Gökhan Tunç'un "Bir Şehir Efsanesi: Anlatı" ile "Türk Edebiyatında Şiir ve Düzyazı - Romanın Sınırları Üzerine Bazı Düşünceler" başlıklı makaleleri yayımlandı. Firdevs Canbaz Yumuşak, yazısında edebî eserlerin türlerinin belirlenmesi sorunu üzerinde duruyor. Yazar, edebî türlerin belirlenmesi hususunda René Girard, Boris Eyhenbaum, Ayfer Tunç, Cahit Zarifoğlu, René Wellek ve Austin Warren gibi isimlerin görüşlerinden örnekler verdiği makalesinde okuyucuya, "anlatı"nın edebî türler arasındaki yeri konusunda kısa bir tartışma sunuyor. Yazar, makalesinde edebiyat eleştirmenlerine düşen görevin yazarın "niyet" ve "samimiyet"ini göz önüne almak olduğunu; ancak bunun yersiz yurtsuz eserlerin bir araya gelerek yeni bir türe dönüşmesi sonucunu doğurmaması gerektiğini vurguluyor. Gökhan Tunç ise edebî türlerin melezleşmesi düşüncesine değiniyor. Mihail Bakhtin'in görüşlerinden yararlanarak Nazım Hikmet, Melih Cevdet Anday, Sezai Karakoç ve Edip Cansever gibi birbirinden farklı ideolojilere sahip şairlerin şiirlerinde düz yazıya yaklaşmanın ortak bir özellik olarak karşımıza çıktığı görüşü üzerinde duruyor. Gökhan Tunç, Bakhtin'in *heteroglossia*, yani farklı seslerin şiirde temsil edilmesi düşüncesinden, adı geçen şairlerin heterojen nitelikteki bir söz dağarcığıyla şiir yazdıklarını ifade ediyor. Bunun sebebinin şiirin, roman türüne nazaran daha az rağbet görmesi ve şairlerin şiiri modern zamana daha uygun bir tür olan romana yaklaştırmaya çalışmalarıyla açıklıyor.

Lâzîkî-zâde Feyzullah Nâfiz ve Dîvân'ı

Hacettepe Üniversitesi Dergisi'nin Aralık 2009 sayısında, 2001 yılında bölümümüzden yüksek lisans derecesini almış olan Hiclâl Demir'in, "XVIII. Yüzyıl Klasik Türk Edebiyatı Şairlerinden Lâzîkî-zâde Feyzullah Nâfiz ve Dîvân'ı Üzerine" isimli makalesi yayımlandı. Makalede Nâfiz'in hayatı, *Dürretü'l-Muhâkemât*, *Letâifü'l-Hayâl* isimli şiir mecmuası ve *Dîvân-ı Nâfiz* eserleri üzerinde duruluyor. *Dîvân-ı Nâfiz* dışındaki eserlerin içerikleri hakkında kısa bilgiler verilirken *Dîvân-ı Nâfiz* hakkında uzun ve ayrıntılı bir inceleme yapılıyor. *Dîvân-ı Nâfiz*; "Üslûp" ve "Ahenk Unsurları" başlıkları altında dil ve söyleyiş, vezin, kafiye ve redif, yinelemeler, paralellik, şiir dilinde sapsular, çok anlamlılıktan yararlanma konuları açısından inceleniyor. *Letâifü'l-Hayâl* isimli eserinin daha önce Hisâlî'ye mal edildiğini, ancak eserin aslında Nâfiz'e ait olduğunu belirten Demir, makalesinde söz konusu eserinin muhtevası hakkında bilgilere yer veriyor. Nâfiz'in şiir dili üzerindeki Sebki Hindî etkisini farklı örneklerle ele alıyor. Bu örnekler arasında Hindî şiir dilinin karakteristik özelliklerinden olan "bikr-i mazmun" kullanımını, anlamın öne çıkması, uzun tamlamalarla gündelik dilin şiirde bir araya gelmesi, alışılmışın dışında somutlamalar yapılması, "mısra-ı bahsûs" kullanımını örnekleyen beyitler yer alıyor. Makalesinde, divanda yer alan nazım şekillerinin sıralanmamış ve başlıksız oluşu, boş bırakılan yerlere rastlanması, tekrarlanan mısra ve beyitlere sık rastlanması gibi sebeplerle söz konusu divanın bir müsvedde niteliğinde olduğu izlenimi yarattığı ifade ediyor.

Mezunlarımız

Alphan Yusuf AĞÜL

Haziran 2005'te Yrd. Doç. Dr. Mehmet Kalpaklı danışmanlığında, "Oktay Rifat Şiirinde Güneş'in Üç Hâli" başlıklı teziyle yüksek lisans programından mezun olan Alphan Yusuf Akgül, 2010'da Bilkent Üniversitesi Türk Edebiyatı bölümünden yine Dr. Kalpaklı danışmanlığında hazırladığı "Yahya Kemal Beyatlı Şiirinde Düzyazı ve Dünyevilik" başlıklı teziyle doktora derecesi aldı. Akgül, İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde yardımcı doçent olarak göreve başladı.

Süreyya Elif AKSOY

Temmuz 2004'te Yrd. Doç. Dr. Laurent Mignon danışmanlığında yaptığı "Aşk-ı Memnu'da Cennet İmgeleri" başlıklı teziyle yüksek lisans programından mezun olan Süreyya Elif Aksoy, yine Yrd. Doç. Dr. Laurent Mignon danışmanlığında "Peyami Safa'nın Romanlarında Modernleşme ve Mekân" başlıklı teziyle Eylül 2009 yılında doktora programından mezun oldu. Eylül 2010'da Doğu Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi İnsan ve Toplum Bilimleri Birimi'nin başkanlığına getirildi. Yaklaşık bir yıldır söz konusu birimde yardımcı doçent olarak görev yapmaktadır.

Refika ALTİKULAÇ DEMİRDAĞ

Bilkent Üniversitesi Türk Edebiyatı Bölümü'nden Haziran 2003'te Prof. Talat S. Halman danışmanlığında yaptığı "Oktay Arayıcı'nın Oyunlarında İroni Çeşitlemesi" başlıklı teziyle mezun olan Refika Altıkulaç Demirdağ, Hacettepe Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Yeni Türk Edebiyatı Ana Bilim Dalı'nda Prof. Dr. Bilge Ercilasun danışmanlığında "Abdülhak Hâmid'in Eserlerinde Millî ve Felsefî Unsurlar" başlıklı teziyle doktorasını tamamladı. Şu anda Aksaray Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde öğretim üyesi olarak görev yapmakta, aynı zamanda bölümün başkan yardımcılığını sürdürmektedir.

Günil Özlem AYAYDIN CEBE

Haziran 2003'te Yrd. Doç. Dr. Süha Oğuzertem danışmanlığında "Yaşar Kemal'in İstanbul'una Çevreci Bir Yolculuk" başlıklı teziyle mezun olan Günil Özlem Ayaydın Cebe, 2009 yılında Yrd. Doç. Dr. Laurent Mignon danışmanlığında yaptığı "19. Yüzyılda Osmanlı Toplumunu ve Basılı Türkçe Edebiyat: Etkileşimler, Değişimler, Çeşitlilik" başlıklı teziyle doktora programından mezun oldu. Şu anda Nevşehir Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Yeni Türk Edebiyatı Ana Bilim Dalı'nda görev yapmaktadır.

Şeyda BAŞLI

Lisans ve yüksek lisans eğitimini Orta Doğu Teknik Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nde, doktora eğitimini ise 2008 yılında Bilkent Üniversitesi Türk Edebiyatı Bölümü'nde tamamladı. Bir süredir serbest çevirmen olarak çalışmakta olan Yrd. Doç. Dr. Şeyda Başlı'nın Bilkent Üniversitesi Türk Edebiyatı Bölümü'nde Yrd. Doç. Dr. Laurent Mignon danışmanlığında yaptığı doktora tezi, *Osmanlı Romanının İmkânları Üzerine-İlk Romanlarda Çok Katmanlı Anlatı Yapısı* başlığıyla kitaplaştı.

Başlı, İletişim Yayınları tarafından basılan yapıtında Osmanlı romancılığına yeni perspektifler kazandırmayı hedefleyen eleştirel bir söylemle okurun karşısına çıkıyor. Başlı, bu kitabı ile Türkiye Yazarlar Birliği'nin, "İnceleme" dalında 2010 yılı "Yılın Yazar, Fikir Adamı ve Sanatçıları Ödülü"ne layık görüldü.

Hivren DEMİR ATAY

Haziran 2001'de Yrd. Doç. Dr. Süha Oğuzertem danışmanlığında yaptığı "Cemil Kavukçu Öykücülüğünde Kent, Taşra ve Modernlik" başlıklı teziyle Bilkent Üniversitesi Türk Edebiyatı Bölümü'nden yüksek lisansını tamamlayan Hivren Demir Atay, Binghamton'daki New York Eyalet Üniversitesi'nin Karşılaştırmalı Edebiyat Bölümü'nde sürdürdüğü doktora çalışmasını 2010 yılında tamamladı. Doktora tezinde edebî okuma sorunsalını Edgar Allan Poe, Henry James ve Franz Kafka'nın öyküleri aracılığıyla tartıştı. Hâlen Doğu Üniversitesi İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde öğretim görevlisi olarak çalışmaktadır.

Hülya DÜNDAR ŞAHİN

Haziran 2004'te Yrd. Doç. Dr. Süha Oğuzertem danışmanlığında yaptığı "Leylâ Erbil'in Romanlarında Cinsellik Sorunsalı" başlıklı teziyle yüksek lisans mezunu olan Hülya DüNDAR Şahin, Haziran 2009'da Doç. Dr. Nuran Tezcan danışmanlığında yaptığı 'Nahit Sırrı Örik'in Romanlarında Narsisist Entrikalar' başlıklı teziyle doktora programından mezun oldu. Şu an Acıbadem Üniversitesi Türk Dili Bölümü Koordinatörü olarak çalışmaktadır. Aynı zamanda üniversitenin çıkardığı Acıbadem Haber Dergisi'nin de yayın kurulu üyesidir.

Nagihan GÜR

Temmuz 2009'da Bilkent Üniversitesi Türk Edebiyatı Bölümü'nde Yrd. Doç. Dr. Mehmet Kalpaklı danışmanlığında hazırladığı "Latîfi'nin Eleştirel Perspektifinden Osmanlı Divan Şiirinin Poetikası" başlıklı teziyle yüksek lisans derecesini aldı. Ardından Balıkesir Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nün doktora programına kaydoldu. 2009-2010 öğretim yılında İstanbul Kültür Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde araştırma görevlisi olarak çalışmaya başlayan Gür, hâlen bu görevini sürdürmektedir.

Melahat Gül ULUĞTEKİN

Bilkent Üniversitesi Türk Edebiyatı Bölümü'nde 2004 yılında Yrd. Doç. Dr. Laurent Mignon danışmanlığında yaptığı "Ahmet Vefik Paşa'nın Çevirilerinde Osmanlılaşan Molière" başlıklı teziyle yüksek lisans programını tamamlayan Melahat Gül Uluğtekin, 2010 yılında Prof. Talat S. Halman'ın danışmanlığında "İzlek ve Biçem İlişkisi Açısından Suat Derviş Romanlarının Türk Edebiyatındaki Yeri" başlıklı doktora teziyle mezun oldu. 2009 yılından beri Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nde Türk dili dersleri veren Uluğtekin, 2010 yılından bu yana da Orta Doğu Teknik Üniversitesi Meslek Yüksek Okulu'nda genel ve teknik iletişim derslerine girmektedir.

Bilkent Üniversitesi Türk Edebiyatı Merkezi

Yayın Sahibi: Bilkent Üniversitesi adına A. Kürşat Aydoğan
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Talat S. Halman

Yardımcı Editörler: Nefise Abalı, Arzu Ereklı, Seda Uyanık
Dizgi: Naim Atabağsoy

Yönetim Yeri: Bilkent Üniversitesi, Türk Edebiyatı Merkezi
İnsani Bilimler ve Edebiyat Fakültesi, kat 2, no: 247-249
06800 Bilkent, Ankara

Tel: 0 (312) 290-2317 / 290-1056
Faks: 0 (312) 266-4059
e-posta: temerkez@bilkent.edu.tr
<http://www.bilkent.edu.tr/~kanat/>

Yayının Türü: Yaygın Süreli Yayın
(Yılda 3 kez yayımlanan haber bülteni)
Basıldığı Yer: Meteksan Matbaacılık ve Teknik Tic. A.Ş.
Beytepe no:3, 06800 Ankara
Tel: 0 (312) 266-4410
Basıldığı Tarih: 5 Şubat 2011

ISSN: 1302-8332

Kapak Resmi: Maya Kulenovic